

САНА ОЛОХ

Сыаната
3 харчы.

**Аһы-үөлү дэлэтии—барыбыт,
хас биирдиибит дыяалата**

М. ЛЕОНТЬЕВА.

А. НОГОВИЦЫН

Снимокка: Сийтэвэ ситинилээхтин оттообу-механизатордартан биэр-дэтэрэ Михаил Николае-вич Дьячновский.

П. Оконешников фотота

Вүрэлжгар, мин байам
лахинныг саарбахтыг
олгууруулун ынгтм
ыл түмүгэр 600 сол
сөө аччаатагына 300
ол. —бу дьону көбүлүүр
э кыра буолбатах дуо,
иригээдэ барына минтан
рдук улаатар кыахтаах
уо? «Мин дуогабар са
аланыгытыгар биригээдэ
аргэ суоттаан көрдөрбү
үм. Ол суоттаанын бы
ыгынан, үлэни сатаан
эрийдэххэ, биригээдэ
сэ биридин чилинэ 2
ыһ, солк, ыларыгар илэ
кыах баара. Кэлин ула
аттар бу үлэ ис хоһоо
нун ойдоон бардактары
на, барыс да баар буолуо,
—дистэ кылаабынай эно
номистэ

Көңүл тустууга Д. П. Коркин аатынан Бүтүн Союзтаабы турнир сабаланна

Добордоһуу түһүлгэтинэн буолуохтун

правительствота үрдүтүн сыаналаан, барыларымар Саха АССР үтүөлээх тренерин аатын илгэрбитэ.

1964 сыллаахха Россия чемпионата Якутскайга үрдүк тэрээһиннээхтик ыытыллыбыта. Саха бөдөстөрө Алениад Иванов, Петр Алексеев, Альберт Захаров, Эдуард Гегеев чабылхай кыйымылары ситиспиттэрэ. Сахага Россия бастагы чемпионна Николай Гоголев, международнай кылаастаах маастар нуорматын бастаанынан толорбут биир дойдулаахпыт Алексей Ермолаев, Владимир Данилов үрүк нөмүс, Николай Алексеев боруонса медаллары көппүттэрэ. 1957 сыллаахха Магаданскай уобалаһа уонна Саха сиригэр маңнайгы мат. чекай көрүһүлүрө ыытыллыбыта. Улуу Кыйымы 40 сыла туолуутун көрсө Якутскайга ССРС көңүл тустууга 41-с чемпионата, ааспыт сыллаахха ССРС үтүөлээх тренерэ Д. П. Коркин аатынан Бүтүн Союзтаабы турнир буолуоталаабытара.

1977 сыллаахха дойду кылаабынай тренерэ Ю. А. Шахмуратов баһылыктаах 19 чилиэннээх ССРС сүүмэрдэммит хамаандата кэлэн ыалдьыттаан барбыта эмнэ умуллубат. Онно Саха сиригэр көбүрүтөр аан дойду аатырбыт атлеттара Иван Ярыгин, Руслан Ашуралиев, Сослан Андиев, Сергей уонна Анатолий Белоглазовтар уо. д. а. тахсыбыттара.

Бүтүн Бүтүн Союзтаабы көбүр биигин Чурапчыбытыгар тэлгэнэ. Онно революция бийигэ Ленинградтан, дойду-бут табар сүрүбэ Москваттан, Дальнай Восток куораттарыттан бөдөстөр кэлэн күөн көрсөн эрэллэр. Бу бийиги элбэх национальностоох Ийэ дойду-бут бырааттыгы нуруоттары бииргэ түмсүүлээхтөрүн, добордууларын өссө биир чабылхай туолуота. Бүтүн Союзтаабы турнир ойтөн-сүрэхтэн суһат чабылхай кырааскаларынан дыримини оонньоотун, эйбэс мичээр эгэрдэнэн, кэпэсэс ычакка нэрэ көпсөһүн, уос номоҕо буолуохтун!

Д. ЭВЕРСТОВ,
РСФСР спордун ветерана.

ЭРЭЛБИТ — ЭДЭРДЭРГЭ

Ыалдьыттарбыт санааларын этэллэр

В. П. Уваров, Саха АССР үтүөлээх тренерэ, көңүл тустууга республика старший тренерэ:

—Турнирга сүрүн сыал-быт үрдүк кылаастаах маастардары сүүмэрдэһин. Он иһин республикатаабы тустуу оскулатын тренерской советын бары элбэһиннэрэ манна кэллилэр «Кыра ыһааһыннарса сагалар олимпиецтары өссө да көрдүү туруохтара» дээн соторуудаабыта «Кыым» хаһыат саамай сонко суруйда.

П. П. Пинин, олимпиец, тренер:

—Мин бу турнирга быһыл сааскыттан бэйэм эрчийбит алта бөдөспүн аҕалдым. Эрэллэрим — Сергей Сивцев 52 кг, Андрей Яковлев 62 кг тустуохтара.

Турнир саха бөдөстөрүн кылаастара үрдүүрүгэр кө-

мөлөһүөн, биир эмэ тустуук маастар нуорматын чабылхайдык толоруон баарабын. Оччоҕо учууталы, тренерим Д. П. Коркин нэрэһинтөр ытыллыбыт Бүтүн Союзтаабы турнир сыалын-соругун ситэ дин саныах этим.

М. В. Друзьников, республика спорткомитет үөрэтэр-спортивной отделын сэбиэдиссэйэ:

—Бу турнир ССРС спорткомитетин быһаарытынан ыытыллар. Дойдуга барыта 14 мааньык турнирдар билгин ыытылаллар.

1989 снл тохсунньутугар Якутскайга ССРС уонна АХШ көңүл тустууга матчевый көсүһүлүрө ыытыллара былаанналар. Бу турнирга кыйаһылаах тахсыбыттар ити күрэхтэһингэ кыттар быраабы ылымх-

тарын сөп. Оччотугар кинилэр ССРС сүүмэрдэммит хамаандатын састаабын чилиэннэри буолар үрдүк чыытэһинтэ. Оччоту бу турнир 4-с снл буола буола чилиэннэри ыытыллыабыта.

Саха сиригэр хамаандатыттан 48, 52 уонна 68 кг маастар нуорматын толорор ыччаттар тааллар дин саныбын. Бу сабадалааһыннан бу турнирга 6 бөдөспүт ССРС спордун маастарын нуорматын толоруон сөп.

Н. Н. Волков, РСФСР үтүөлээх тренерэ, республикатаабы олимпийскай резервлэри бэлэмниир спортивной оскуола завуча:

—Турнир маастар нуорматын толорор кыагы бииреринэн үгүс эдэрдэр күүс-тэрин холоһуохтара. Онон бу кини кыйаһа дээн си билгин этэр күчүмүдэйд. Кинилэри салгыны сайыннары сорууга туруохтаах. Манна талааннарын кыахтарын көрдөрүт эдэр бөдөстөрү биир сиргэ түмэр хайаан да наада. Ити Д. П. Коркин төрүттээбит оскуолатыгар быһаччы сыһыаннаах.

Кэлэн көмүгэ манна түбэһэх өбөлөр кэлэн үөрэннэлэрэ кыстат буолбатах. Үлэ көрдөрүүлээх буоларын наадатыгар Дмитрий Петрович сабадаабы үгүс үгүстөрү эргиттэххэ наада. Онуоха тренердэр да бааллар. Ордук чорботон Дмитрий Петрович интиллээччигин С. С. Морфунуову бэлэтиэм этэ.

ВАР-ДЬОШ ТАПТАЛА

х х х

Бөгүнээ, баладан ыйын 23 күнүгэр, сарсыарда 9 чаас 30 мүн. Д. П. Коркин музей-дизэтин үөрүүлээхтик аһын буолла.

Коркинар олоро сылдьыбыт дьыалларын таһыгар буолбут митини райсовет исполкомун председателин солбуйааччы Г. И. Адамов аста. Музей-дизэтин тэрийингэ элбэхтэ сүүрбүт-көппүт дьонно: К. С. Постышев, С. С. Морфунуов, С. С. Романов, П. В. Винокуров уо. д. а. ССКП райкомун иккис секретара Е. А. Борисов махтаах суруктары уонна Бүтүн Союзтаабы турнирга аманна онгоһуллубут сувенир туттартаата.

Ааны туора тардыллыбыт аалай кыһыл лизэтин А. С. Коркина, райсовет исполкомун председатели А. С. Субботин, Бүтүн Союзтаабы турнир кылаабынай судьуйата В. В. Молчанов, Д. П. Коркин интиллээччигэ олимпиец Павел Пинин билгылар.

Аанга киниргин кытта улахан саала эркиниттан уун-утары Дмитрий Петрович матириэте көрсө. Ол аныгар уот кыһыл гладыуустар ты-

рымын умайаллар. Матирэст анынан Дмитрий Петрович сурунар киникскаиттан ытыллыбыт: «Дьол, көңүл, нуруотум иһин күүс кыйаһынан, сүрэх баатыннан үлэллэрэ бэлэммин» дээн тыллар суруллубуттар. Мантан сабаланаар уһулчулаах тренер туһунан нэпсэһин.

Ленинградтаабы Герцен аатынан пединститутна үөрөммит сыллара, улуу Ленинград кэрэ-бэлэ миэстэлэрэ. Онтон тренер быһымтынан үлэтэ. Бастагы үөрөнөөччилэрин—алта оҕону кытта түспүт хаартыската. Биир уолчаан тренерин тобугар сыһыт. Дойду билгин, лээх тренердэрин, оҕолорун кытта сибээһин көп сир докумуоннар. Үгүс-тэр ССРС народнай художнига, академик Афанасий Осипов Д. П. Коркин интиллээччигин П. Калачев кытта турарын уруһуйдаабыт хартыына тын кэрэхсэни кораллар.

Бу Дмитрий Петрович А. С. Карапетянынын үөрө турар. Оттон бу сытар кинигэ Волгарин аатырбыт тренериттан бөлөх... Дмитрий Петрович үлэ-лээбит хоһо кини субу аҕай тахсан барбытын кэрэ-бэлэ дээнэ.

Дмитрий Петрович үлэ-лээбит хоһо кини субу аҕай тахсан барбытын кэрэ-бэлэ дээнэ. Календарэ динс-

тэригэр бэлэтиэмнэ арыллан сытар, тустуу албастарын ырытан бөдөн буочарынан суруй-бута субу арылылар. Кини тустуу албастарын хас биирдэн сөкүүндэ чыпчылаһар тийэ кэтээн үөрөппит экранна, туһана сылдьыбыт техникскай средствоһара, үгүс элбэх бэлэтиэмнэ, кинигэлэрэ кини чакчы да тыгсаһыннаахтын, мууда-райдым үлэлээбитин туоһулууллар.

Утуһар хоско тренер үлэтингэр советскай пра. ительство сыаналыа көрдөрүлүбүт. Үгүс элбэх грамоталар, дипломнар, медаллар, тренергэ интэриллибит званиһар удостовереннелара, о. д. а. бааллар.

Манна онгоһуллубут картада Дмитрий Петрович үөрөнөөччилэрэ күрэхтэһинтэргэ сылдьыбыт маршруттары көнө сураһыһынарынан тыргыччы тардыллан көрдөрүлүбүт. Ол ыраах Саха сиригэр дойду үһүгэр сыһыйылыбыт утахтар күн сардагаларын сынаталлар...

Атын хос экспонаттара үөрөнөөччилэригэр, дьыалатын салдааччыларга аманьыттар. Тренер эрчийэр уолаттарын бөдөс-эрэ быһымтынан буол-баһа, бастатан туран кини быһымтынан интэ-ригэ кыйаһара. Ол түмүгэ Дмитрий Петровична үө-

рэммит, эрчиллибит оҕолор бүгүнгү олохторо араас матириалларын, наһа, хаартыскаларынан көрдөрүлүбүт, интиллээччилэрин бэйэлэрин ахтыһыларга суруллубут.

—Бу дьыа Дмитрий Петрович саамай сөбүлүүр, күүс-уох ылар сирэ этэ. Манна кини үгүс үөрөнөөччилэрэ сылдьаалара, ити дьыа таһынаабы комплекси эрчиллибит-тэрэ. Ол көлүгэр түүһүрүлүбүт эахталлаах суол. Салгыны байыта турун.—дизэ А. С. Коркина мустубут дьонно туһааһын.

Байыта журун таптаалах тренерит сагаллаабыт, акылаатын уурбут дьыалатын салдаан, байыта турун аан дойду ааттаахтарынын күөн көрсөр чулуу бөдөстөрү нитэн, Дмитрий Петрович курдук сүрэххитигэр, бар-дьонугутугар улахан тапталы нитэн, кини—кыр-дыксыт, баай, снэдэрой дууһалаах, улахан дуу-луурдаах үлэһит кэрэс-тэригэр бэринилээх буол-лан.

М. МИХАЙЛОВА.

Снимокка: Д. П. Коркин музейин ис көстүүтэ. П. Олонешников фотота.

Баладан ыйын 22 күнүгэр оройуоннаабы Културга-дизэтигэр буол-бут ССРС, РСФСР уонна Саха АССР үтүөлээх тренерэ, Саха АССР оскуолатын үтүөлээх учуутала, Октябрьскай Революция уонна «Бочуот Знага» орденнар мана-тердара Д. П. Коркин тэрөөбүтэ 60 сылыгар аналлаах үөрүүлээх би-чэри райсовет исполкомун председатели А. С. Субботин аста. Дмитрий Петрович олоһун, үлэтин ту-һунан даньалаабы ССКП райкомун секретара А. С. Пинина онордо. Онно Дмитрий Петрович айым-нылаахтын үлэлээбит учуутал, новатор-тренер, принципиальной комму-нист быһымтынан кини-ник сырдаттылына.

Үөрүүлээх биэчэргэ кини үгүс коллегалара, үөрөнөөччилэрэ, б. чугас-тык-истиннигэр билсэбит дьонно, кэргэнэ Алексан-дра Семеновна кыттыны ылылар уонна ах-тыһылар онордулар.

Педагогическай үлэ-ве-терана Р. Р. Абрамов көпсөһүнү ыраах Бу-дун оройуонун Вороново, онно сөһүн ыар сылла-рын тэптэргэнигэр сүбө-һүн үөрөнэр кыада суох буолбут тулааһа Дима-мас эрбин, хотонго үлэ-лиг сылдьара, онтон үө-рөнэр дьоллоһон, кыра-

дас баладан иһигэр сааһы-гар сөбө суох бочуку-ран уруон аада олоһоро, оҕолору түмэн пьеса ту-руора сылдьара бииргэ биир элэһини аастылар. —Дмитрий Петрович таһыттан көрөн сорохтор кытааһа, дьэбир кини диниллэри эбитэ буолуо. Дьингэр кини ураты уйа-бас дууһалаада, атын дьон маһалбатын, үөрүү-түн бэйэтигэр чугастык ылынара. Аһара дьин-сэх кини этэ. Оҕолорун кытта, көпсөһөрүн, оон-ньуурун таһыһа, тэп-нээхтэрин курдук тутта-ра,—дизэ Дмитрий Пе-тровичтын бииргэ оло-рон, 4 оҕону улаатынна-рыт Александра Семенов-на. Кини Дмитрий Пе-трович кини, аҕа быһым-тынан көпсөһө.

Иһинтэн салгыы ах-тыһылар онордулар Рос-сия үс төгүллээх чемпио-на, ССРС спордун бо-чуоттаах маастара Петр Алексеев, олимпийскай чемпион Павел Пинин.

Биэчэр уус-уран само-дөйөөлөөһүн кыттыг-лаахтарын концердинан түмүтүннэ. Онно Мэгэ-Хангалас оройуонун само-дөйөөлөөһүн композитора, Анастасий Варламова кыттыһы ылла.

Редактор П. И. ПОПОВ.

НАШ АДРЕС: 678700, с. Чурапча, ул. Карла Маркса, 26 «а». ТЕЛЕФОНЫ: редактор — 21.332, отделы — 21.365, общий — 21.505.

«САГА ОЛОХ» («НОВАЯ ЖИЗНЬ») — орган Чурапчинского райкома КССС и районного Совета народных депутатов.

Газета издается на якутском языке, выходит по вторникам, четвергам и субботам. Индекс газеты 54967. Объем — 1 усл. печ. лист. Тираж — 3983 экз.